

RAADSINFORMATIEBRIEF

16R.00345

Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 5 juli 2016

Portefeuillehouder(s) : wethouder Koster

Portefeuille(s) : Integrale toegang sociaal domein

Contactpersoon : M. Fransen

Tel.nr. : 06 83338341

E-mailadres : fransen.m@woerden.nl

16R.00345

Onderwerp:

Pilot IPGB

Kennisnemen van:

Tussenrapportage Pilot Integraal Persoonsgeboden budget (IPGB).

Inleiding:

In 2015 zijn de gemeenten Woerden en Delft gestart met voorbereidingen van de pilot Integraal Persoonsgeboden Budget (IPGB). Per 1 januari 2016 zijn de gemeenten met partners gestart met pilot. Onderdeel van de pilot is een tussenevaluatie door TNO. Tijdens een tweetal informatieavonden bent u op hoofdlijnen over de voortgang geïnformeerd. Wij vinden het wenselijk dat u goed op de hoogte wordt gehouden van de, voor de gemeente Woerden belangrijke, pilot. Om die reden treft u hierbij de evaluatie aan.

Kernboodschap:

De pilot is een experiment en de bedoeling is dat er van wordt geleerd. Zo dient de evaluatie gelezen te worden. Het leren vindt volop plaats, niet alleen binnen de pilot maar ook binnen het reguliere werk van de consultants. De start van de pilot liep gelijktijdig met de invoering van de decentralisatie welke een groot beroep deed op de inzet, beschikbaarheid en flexibiliteit van de betrokkenen binnen de gemeente Woerden. In de rapportage wordt ondermeer door Woerden toegelicht hoe we gekomen zijn aan het huidige aantal deelnemers. Het uiteindelijke aantal was teleurstellend. De knop is echter omgegaan en we gaan nu voor maatwerk met het beperkte aantal en zijn ervan overtuigd dat dit ons genoeg informatie geeft en gaat geven om de pilot op een goede en gedegen wijze te continueren.

De conclusies en aanbevelingen vindt u terug in de rapportage. In grote lijnen gaan deze over het beter beleggen van (integrale) verantwoordelijkheden, het anders inrichten van processen en de toegang, het verschuiven van verantwoording naar signalering, wetgeving die op dit moment het ontschotten beperkt en de wettelijke (on) mogelijkheden. In de rapportage worden die conclusies en aanbevelingen nader toegelicht.

Vervolg:

Inmiddels heeft in een bestuurlijk overleg de staatssecretaris aangegeven content te zijn met de voortgang en hij is akkoord gegaan met een verlenging van een half jaar. Dit betekent dat de pilot loopt tot 1 juli 2017. Genoemd overleg komt ook aan de orde in een brief van de staatssecretaris aan de 2^e kamer. Deze brief

hebben wij bijgesloten. Onder punt 7. gaat de staatssecretaris in op iPGB.

Bijlagen:

Tussenrapportage maart 2016 'Het inrichten van de pilot iPGB (16.013551).
Kamerbrief integraal pgb (16.013552)..

De secretaris

drs. M.H.J. van Kruisbergen MBA

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer

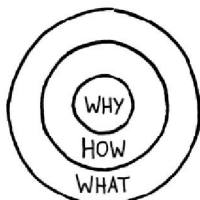

Waarom Integraal Persoonsgebonden Budget (iPGB)?

- Complexe cases over meerdere domeinen (zorg, welzijn, onderwijs, arbeid)
- Zo min mogelijk hinder van ondersteuning uit verschillende wetten
- “Alles-in-één-budget”

- We weten **waarom** een iPGB nuttig is: We kunnen het PGB over meerdere domeinen beter organiseren. Maar o.a. door de problemen bij de Sociale Verzekeringsbank, de daarmee gepaard gaande negatieve beeldvorming en het inregelen van de drie decentralisaties, heeft de stuurgroep na het eerste jaar de focus van de pilot iPGB aangepast:

- **Hoe:** We gaan voor ‘maatwerk’ en ‘een beperkt aantal deelnemers’
- **Wat:** Het is een ‘eerste stap’, ‘een vingeroefening’ en ‘simulatie’ (nog niet alle oplossingen zijn verankerd)

AUTEURS

Romy Steenbeek
Romy.Steenbeek@tno.nl

Ronald Mooij
Ronald.Mooij@tno.nl

PerSaldo

Delft

De **drijvende kracht** achter de pilot zijn Per Saldo en de wethouders van de gemeenten Delft en Woerden. Zij zijn essentieel voor de voortgang van de pilot.

TNO innovation
for life

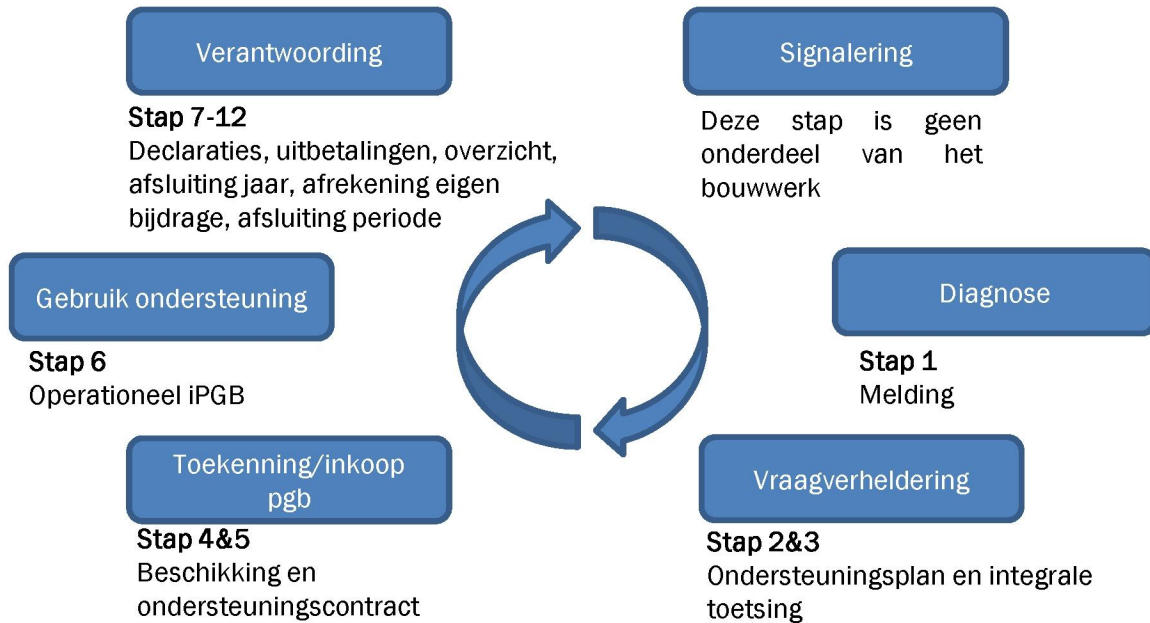
Conclusies en aanbevelingen

1. **Niemand is integraal verantwoordelijk.** Stel coördinatoren aan die integraal de verantwoordelijkheden monitoren en bijsturen (politiek bijv. staatssecretaris VWS en wethouder gemeente; beleidsuitvoering bijv. DG langdurende zorg en gemeentesecretaris).
2. **Deelnemers dreigen af te haken** door onduidelijkheden in het proces en de vertraagde start van de pilot. Richt de toegang beter in: korte termijn: ondersteun de consultants. Lange termijn: train de consultants, geef de juiste gereedschappen ter ondersteuning, intervisie, achterwacht (bijv. leidinggevende).
3. **Projectorganisatie:** teveel aandacht voor verantwoording en te weinig aandacht voor signalering, diagnose, vraagverheldering en toekenning.: Besteedt hier eerst aandacht aan, stappen 1 en 2 van het bouwwerk, vervolgens stappen 3, 4 en 5 en tot slot pas de laatste stappen m.b.t. verantwoording. Borg de geleerde lessen.
4. **De wetgeving beperkt de ontschotting.** Alleen binnen de zorgwetten wordt de financiering integraal geregeld (AMvB), daarbuiten ligt het ingewikkelder, maar niet onmogelijk. Verwacht niet dat dit op korte termijn wordt opgelost. Het huidige iPGB is een pilot, een experiment. De casuïstiek van de deelnemers geeft informatie over welke ontschotting het belangrijkste is. Korte termijn: geef invulling aan een convenant tussen departementen. Lange termijn: inventariseer de behoeften van potentiële deelnemers aan iPGB, werk vanuit die kennis aan het aanpassen van wetgeving.
5. **Wettelijke (on)mogelijkheden** (zie 4) spelen een rol bij de beschikking. Bekijk of de gemeente het financieel risico op zich kan nemen, geef de integrale beschikking af en regel vervolgens de integrale verantwoording.

Belangrijk: de huidige pilot is een experiment en de bedoeling is dat er van wordt geleerd. Dit proces is goed op gang. Op zo kort mogelijke termijn wordt een plan gemaakt om punten 1-3 aan te pakken. Wethouders zijn bereid de (financiële) risico's te dragen (punt 5).

Bouwwerk iPGB

De gemeenten Delft en Woerden maakten een 'bouwwerk' voor het iPGB. Hieronder verbonden we het bouwwerk aan de stappen voor een iPGB volgens adviesbureau AEF. Opvallend is dat de helft van de stappen in het bouwwerk over **verantwoording** gaan. Dit omdat de voorkeur uitging naar het opstellen van convenanten zodat gelden over domeingrenzen heen besteed konden worden. Echter, er is meer aandacht nodig voor de stappen aan het begin van het proces.

De pilot iPGB staat voor **3 uitdagingen**:

- 1) Er zijn nog 16 cases over in 2 gemeenten. Is de pilot voldoende representatief? Overige mogelijke casussen bleken niet integraal en ook van de overgebleven 16 is dit niet zeker.
- 2) De cases laten gevarieerde problemen zien: Is het iPGB altijd een goede oplossing?
- 3) De pilot is al 2 keer uitgesteld en er zijn nog weinig integrale budgetten toegekend. Blijft de pilot nog haalbaar in de gestelde tijd?

TNO innovation
for life

Partners in de pilot

De betrokkenheid van partners in de pilot is teleurstellend voor de stuurgroep. Niemand is *integraal* verantwoordelijk voor het zoeken naar wettelijke mogelijkheden en het maken van aanpassingen in bestaande kaders. De prikkel ontbreekt. Zoals in een interview werd gezegd: "Het iPGB is niet hun probleem, niet hun wens".

- 1) Een coördinator op het niveau van de departementen ontbreekt, iemand integraal verantwoordelijk is voor iPGB, de voortgang monitort en knelpunten helpt op te lossen.
- 2) Het iPGB vraagt inzet van ambtenaren die werkzaam zijn op de verschillende domeinen. Op het hoogste niveau delen bestuurders de doelen en ambities van het iPGB. Maar de doorvertaling naar de ambtenaren die kunnen zoeken naar mogelijkheden en aanpassingen ontbreekt.
- 3) De gemeente heeft een belangrijke rol in de verbinding van behoeften van budgethouders en aanbod van diensten. De pilot leert dat onvoldoende aandacht is besteed aan het equiperen van consulenten in de toegang (zie vorige pagina).

Mogelijkheden en beperkingen wetgeving

Rechtmatigheid was voor veel partners in de pilot een belangrijk uitgangspunt. Daarom is veel tijd geïnvesteerd in het verkennen van theoretische knelpunten in wetgeving. De gemeenten werken op het moment van het schrijven van deze tussenrapportage de ondersteuningsplannen uit en toetsen deze. Daarom is het vanuit de praktijk nu alleen mogelijk om in grote lijnen aan te geven waar wetgeving belemmerend is en welke oplossingsmogelijkheden van toepassing kunnen zijn. VWS heeft op voorhand wel aangegeven dat een gezins-PGB niet wordt toegestaan. Dit wordt mogelijk een struikelblok.

Zorgverzekeringswet

- Wijkverpleging toevoegen aan gemeentelijke toegang is wettelijk geen groot probleem.
- 'De Nederlandse zorgautoriteit (NZa) is op grond van de Wmg verantwoordelijk voor het stellen van prestaties- en tarieven voor Wlz- en Zvw-zorg. Artikel 10.1.2 van de Wlz biedt geen mogelijkheid om af te wijken van deze wet of te treden in bevoegdheden van de NZa. Omdat het experiment onuitvoerbaar is op korte termijn als er prestatiebeschrijvingen en tarieven moeten worden opgesteld voor maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp is in de AMvB geregeld dat de Wmg niet van toepassing is op zorg die met het experiment wordt gefinancierd. Hierbij gaat het om een uitzondering die nodig is om dit experiment effectief vorm te geven en uit te voeren. Deze uitzondering is gerechtvaardigd aangezien hier gaat om een experiment.'

WMO 2015/Jeugdwet

- Uit de bestuurlijke afspraken tussen Rijk en gemeenten in relatie tot de integratie uitkering sociaal domein blijkt dat gemeenten deze middelen uit het gemeentefonds 'vanaf 2015 vrij kunnen besteden' en 'hiermee de dienstverlening zo dicht mogelijk bij de burger wordt gebracht en gemeenten in staat worden gesteld integraal en samenhangend beleid te voeren'.
- De WMO 2015 (art. 2.3.6 WMO 2015) voorziet bewust in een grote mate van beleidsruimte voor gemeenten om naar eigen inzicht, mogelijkheden en gewoonten het buurtgericht werken verder te ontwikkelen en het voorzieningenaanbod in te richten op de specifieke omstandigheden en ondersteuningsbehoeften van hun inwoners. Er liggen mogelijk dus kansen om verbindingen te leggen tussen het SZW-domein en het OCW-domein.

Wet langdurende zorg

- Algemene Maatregel van Bestuur nodig om experimenteerartikel (10.1.2) te activeren om over schotten heen te kunnen financieren. Hierin is nu opgenomen dat het betrekking moet hebben op de zorgwetten.
- Omdat de WLZ in 24-uurs zorg voorziet is de vraag of er combinaties mogelijk zijn tussen een WLZ-PGB en PGB's uit andere wetten.

Passend onderwijs

- Er zijn wettelijk geen belemmeringen om het budget vanuit het Passend onderwijs toe te voegen aan het iPGB, echter het is wettelijk niet mogelijk dit 'onderwijsbudget' voor zorgdoeleinden te gebruiken.
- Wel zijn er voldoende andere mogelijkheden om onderwijs, zorg en arbeid beter te combineren via de flexibele ruimte die er beschikbaar is voor het bieden van maatwerk. Echter, de vrije ruimte wordt vaak nog aan collectieve voorzieningen besteed, natura-voorzieningen en vloeit niet in iPGB budgetten.
- de Beleidsregel experimenten Passend onderwijs en aanpassing van het ondersteuningsplan tussen gemeente en verbanden passend onderwijs (Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO)) bieden misschien mogelijkheden.
- De middelen voor het schoolvervoer zitten in het gemeentefonds en zijn vrij inzetbaar.

Participatiewet

- De re-integratiemiddelen op grond van de Participatiewet zijn reeds ongeoormerkt bij gemeenten belegd. Gemeenten kunnen deze dus betrekken bij het ondersteuningsplan van de pilot en flexibel en ontschot inzetten.
- Middels artikel 7 lid 1 en 2 kunnen gemeenten en UWV beleid lokaal samen invullen. Rechtmatigheid marge bij gemeente is dus groot, waardoor over schotten heen financieren in principe ook zou kunnen. De middelen zijn echter wel beperkt.
- M.b.t. de UWV-middelen (WIA/Wajong) is op grond van 'artikel 7, lid 7' van de participatiewet mogelijk de re-integratie van UWV over te dragen aan gemeenten. Dit leidt echter nog niet tot ontschotting omdat geen WIA/Wajong middelen gebruikt mogen worden buiten het beleidsveld. Overleg met juristen en UWV loopt nog.
- AMVB (art 83 Innovatie) biedt hier misschien mogelijkheden.

Zelfrapportage gemeenten

In maart 2016 hebben de gemeenten Woerden en Delft zelf gerapporteerd over de selectie van deelnemers aan het iPGB. Hieronder een samenvatting uit deze zelfrapportages.

Criteria tijdens selectiegesprekken:

1. Zorgvraag in minimaal 2 domeinen;
2. Diagnose autisme (alleen Delft)
3. In staat zijn om met een PGB om te gaan (deskundig, contracten afsluiten etc);
4. iPGB meerwaarde heeft ten opzichte van ZIN(zorg in natura).

Gemeente Woerden

Gemeente Woerden organiseerde tijdens de eerste helft van 2015 wervingsbijeenkomsten, stond op de vrijwilligersmarkt en voerde proactieve gesprekken met potentiële deelnemers. In Woerden hebben zich ongeveer 100 personen/gezinnen voor de pilot gemeld (een gezin telt als één eenheid in de pilot, maar kan staan voor meerdere personen), waarvan 70% door actieve werving. Vanaf juni 2015 voerden de gemeentelijke medewerkers selectiegesprekken met de belangstellenden. Tijdens de planning van de gesprekken vielen ± 70 gezinnen /personen af, omdat: zij bij nader inzien zelf afzagen van deelname of meteen bleek dat ze niet tot de doelgroep voor de pilot behoorden.

Met de resterende 30 kandidaten zijn selectiegesprekken gevoerd. Deze resulteerden in 9 overblijvende gezinnen/personen. Vanwege onduidelijkheid over de startdatum van de pilot en het effect hiervan zijn er 3 deelnemers afgehaakt. Uiteindelijk zijn er 6 kandidaten overgebleven en die staan voor 9 personen. Het grote aantal afvallers is te verklaren door het verschil in verwachtingen bij het iPGB en de toepassing van de precieze deelnamecriteria. Ter illustratie en verduidelijking:

1. Niet alle domeinen/zorgverstrekkingen zijn opgenomen in het Ipgb-bouwwerk. Dit geldt o.a. voor bepaalde begeleiding vanuit de gemeente (budgetbeheer) of vanuit de zorgverzekeringswet (behandeling GGZ18+). Een niet gering aantal belangstellenden had een zorgvraag in meer dan één domein, waarvan er slechts één deel uitmaakte van het iPGB bouwwerk, en vielen zodoende af.
2. Een aantal ontvangt zorg in 2 domeinen, maar is tevreden over de verstrekking in één domein in ZIN. Deelname aan het iPGB zou dan theoretisch kunnen, maar heeft praktisch geen enkele meerwaarde. Deze situatie gold voor veel kinderen in het speciaal voortgezet onderwijs. Zij ontvangen begeleiding (jeugdwet) en zitten op een cluster 4 school (passend onderwijs). Zij ontvangen op school een integraal aanbod in natura en zijn daar tevreden over.

Gemeente Delft

Gemeente Delft heeft gedurende de eerste helft van 2015 maandelijks wervingsbijeenkomsten georganiseerd. In totaal hebben zich een 60-tal 'adressen' aangemeld voor de pilot. Met alle kandidaat-deelnemers zijn selectiegesprekken gevoerd. Deze resulteerde in 20 à 25 overblijvende adressen. Vanaf oktober 2015 voerden de medewerkers toegang (jeugd en WMO) de zgn. ondersteuningsgesprekken met de kandidaat -deelnemers. Ook dit resulteerde in afvallers. Inwoners zagen er bij nader inzien van af, bleken toch tevreden over de (nieuwe) ondersteuning in ZIN of zagen geen meerwaarde. Uiteindelijk resteerden 10 adressen. De profielen van de deelnemers betreffen één van de volgende combinaties:

1. 4 WMO/UWV, (in bespreking)
2. 2 Jeugdwet/passend onderwijs (in bespreking)
3. 4 gezins-iPGBs (voor meerdere gezinsleden, in werking).

Grote aantal afvallers teleurstellend

Beide gemeenten hebben veel energie in de werving gestoken. Het grote aantal afvallers is dan ook teleurstellend. De start van de pilot liep gelijktijdig met de invoering van de decentralisatie welke een groot beroep deed op de inzet, beschikbaarheid en flexibiliteit van de betrokkenen binnen de gemeente(n). De moeizame totstandkoming van de verantwoording van het bouwwerk, onduidelijkheden in het proces en de vertraging van de start van de pilot speelden eveneens een grote rol. Dit had een frustrerende werking.

Randvoorwaarden inrichting toegang

De pilot laat zien dat signalering, diagnose, vraagverheldering en toekenning kritische fasen in het proces zijn. De gemeentelijke organisatie heeft een essentiële rol bij het creëren van de juiste randvoorwaarden. Voor de inrichting van elke fase doet AEF in haar rapport* aanbevelingen voor de gemeentelijke organisatie. De pilot in Delft en Woerden kan laten zien hoe gemeentes invulling geven aan de verschillende stappen. Onderstaande tabel is een selectie van voorwaarden uit het AEF rapport, ter ondersteuning van de verantwoordelijk ambtenaren bij de gemeentes en de overkoepelend iPGB projectleider.

Signalering en diagnose

- Is er informatievoorziening voor professionals op 'vindplaatsen' (leraren, p&o afdelingen etc.)?
- Zijn er werkbare en adequate signaleringsinstrumenten (quick scan) voor medewerkers van de toegang?

Vraagverheldering

- Sluiten de ondersteuningsplannen aan bij behoeften uit verschillende domeinen?
- Hoe is de cliëntondersteuning bij uitwerken plan?
- Is de nodige expertise aanwezig bij de vraagverheldering?
- Zijn er hulpmiddelen voor de vraagverheldering?
- Is de ICT ondersteunend om documentatie tot het strikt noodzakelijke te beperken?

Toekenning en trekkingsrecht

- Hoe is aanspraak getoetst?
- Op welke manier zijn de voorwaarden voor toekenning getoetst?
- Zijn er geen extra beperkende eisen m.b.t .motivatie om te kiezen voor pgb?
- Is voldaan aan het vier ogen principe?

* Zie voor meer informatie: Andersson Elffers Felix (2014). Op weg naar integrale zorg en ondersteuning: Stappenplan voor gemeenten voor de invoering van een integraal persoonsgebonden budget. Utrecht: AEF.

TNO innovation
for life

Training

Eén training van drie uur voor consulenten was onderdeel van de pilot. Zeven consulenten deden mee, waarvan inmiddels nog vier betrokken zijn bij het opstellen van ondersteuningsplannen (twee in Delft, twee in Woerden). De training ging in op de voordelen van een PGB, de rol van de gemeente bij een persoonlijk plan, de rol van onafhankelijke cliëntondersteuning en de rol van de toegang na het afgeven van de beschikking. Ook werd het Bouwwerk (zie eerste pagina) doorlopen. Het laatste half uur van de training ging in op een meer begripvolle houding van professionals in de toegang, dit deel werd verzorgd door 'Vanuit Autisme Bekeken'.

De ervaringen laten zien dat meer training noodzakelijk is voor goede ondersteuning bij de ondersteuningsplannen. Met name multidisciplinair kijken in het klantcontact blijkt lastig. Focus op competenties als vraaggericht werken, signaleren, versterken van eigen kracht en zelfregie, werken vanuit een integrale blik (ook de budgethouder moet dit leren), samenwerken met andere professionals en leven lang leren en reflecteren zouden centraal moeten staan in de training. Het is belangrijk dat gemeentes deze training over meerdere dagdelen (>3u) organiseren.

Gereedschappen

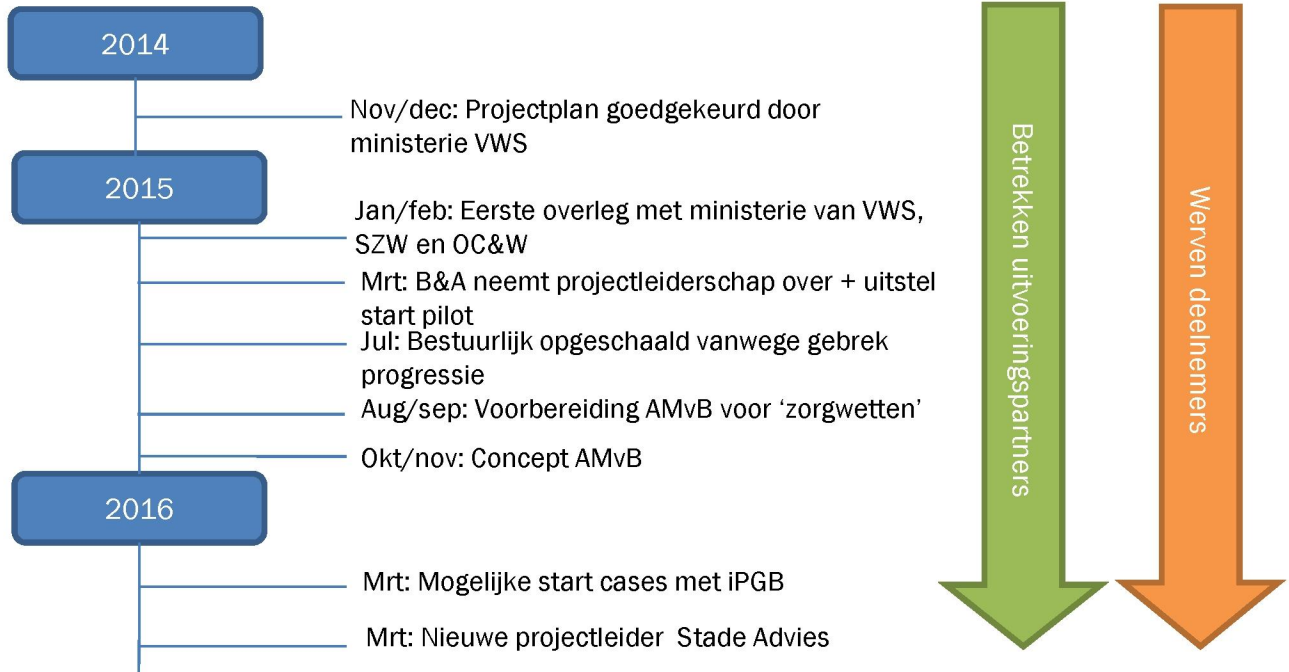
Gebruik het format ondersteuningsplan van Per Saldo.

Het verlenen van zorg en ondersteuning vraagt van consulenten een integrale benadering van problematiek, het ondersteunen van eigen kracht i.p.v. een zorg- en hulpverlenersreflex vanuit eigen kunde en expertise en het samenwerken met professionals van verschillende organisaties over domeinen zorg, welzijn & participatie, jeugd en werk & inkomen.

Eén van de gereedschappen die gemeenten benutten om deze aanpak te ondersteunen is de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM). De ZRM helpt bij het bepalen van de mate van zelfredzaamheid op elf domeinen: Financiën, Dagbesteding, Huisvesting, Huiselijke relaties, Geestelijke gezondheid, Lichamelijke gezondheid, Verslaving, Activiteiten Dagelijks Leven, Sociaal netwerk, Maatschappelijke participatie, en Justitie. Meer informatie: www.zelfredzaamheidsmatrix.nl

Procesverloop pilot

Onderzoeksinstituut TNO volgde de pilot in Delft en Woerden in de periode 2015 tot nu. Stade Advies en B&A zijn verantwoordelijk voor de projectleiding.

TNO innovation for life

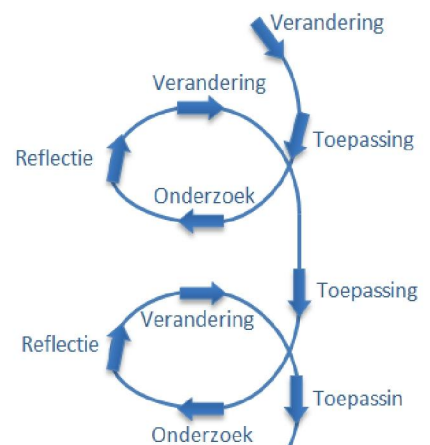
Relevante documenten

- Tweede Kamer 2013-2014, 33 841 nr. 127 (Motie van de leden Voortman & Bergkamp)
- Projectplan Pilot Integraal PGB gemeente Woerden en Delft, november 2014 (verkorte weergave, april 2015)
- Informatiebrieven bewoners Delft & Woerden
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn & Sport, Commissiebrief Tweede Kamer inzake Verzoek AMvB tbv pilot Integraal PGB en stand-van-zaken brief, 11 september 2015
- Tweede Kamer 2015-2016, 25 657 nr 230 (Motie van de leden Voortman en Bergkamp)
- Opdrachtbrief iPGB aan Sociale Verzekeringsbank van gemeente Delft en Woerden, 1-2-2016

Verantwoording rol TNO

TNO doet de evaluatie van de pilot en was bij de bijeenkomsten van de stuurgroep. TNO past de opzet van de evaluatie tijdens het traject steeds aan op voortschrijdende inzichten, wijzigingen in de opzet van de pilot en aan behoeften van de partners (zie figuur). TNO was ook tot en met oktober 2015 bij de bijeenkomsten van ervaringsdeskundigen. In september 2015 en maart 2016 gaf TNO een terugkoppeling van inzichten aan de stuurgroep. Voor elke terugkoppeling maakte TNO een analyse van de beschikbare documenten, (observatie)verslagen van bijeenkomsten en tussentijdse interviews met leden van de stuurgroep en de projectleiding.

Vanaf maart 2016 toen het iPGB van start ging, verschoof TNO, in overleg met de stuurgroep, de focus naar de cases in de pilot. De aandacht zal liggen op de mogelijkheden van het iPGB voor vraagverheldering, toekenning en trekkingsrecht, gebruik van ondersteuning en verantwoording door middel van het volgen van de 16 deelnemers.

Geleerde lessen

Op twee terreinen zien we dat de pilot anders loopt dan vooraf was verwacht. Op het eerste terrein, dat van het contact met ministeries en uitvoeringsorganisaties, lijkt de invloed beperkt: de stuurgroep kan op korte termijn niet veranderen dat niemand integraal verantwoordelijk is voor wet- en regelgeving in verschillende domeinen. Op het tweede terrein, de gemeente, heeft de pilot echter veel ruimte. De gemeenten Woerden en Delft zijn goed vertegenwoordigd in de stuurgroep, maar het is onduidelijk of de betrokken ambtenaren op tijd en voldoende betrokken waren bij de pilot. De gemeente heeft onvoldoende aandacht besteed aan het adequaat inrichten van de pilot: het inrichten van het proces (inclusief tools), vastleggen van de rol, kennis en competenties consultants, het ambtelijk proces, en de beschikking.

Bij het invoeren van het iPGB dienen de gemeenten tenminste te focussen op drie punten:

- **Verantwoordelijkheid** – Accepteer dat niemand *integraal* verantwoordelijk is voor aanpassingen in wet- en regelgeving, maar zorg dat op de juiste plekken iemand zich verantwoordelijk voelt. Leg deze verantwoordelijkheden vast.
- **Competenties** - Meer aandacht voor inrichting van de toegang: Het trainen van consultants, het geven van de juiste gereedschappen ter ondersteuning, intervisie. In de training en intervisie dient ruimte te zijn voor de dilemma's die consultants ervaren in hun werk.
- **Proces gemeentelijke organisatie** – Werk stap 1 en 2 van het bouwwerk (signalering en diagnose) beter uit. Richt je vervolgens op stap 3, 4 en 5 en tot slot pas op de laatste stappen m.b.t. verantwoording. Borg de geleerde lessen.

Training consultants:

- Vraaggericht werken
- Signaleren en besluiten nemen
- Versterken van eigen kracht & zelfregie
- Werken vanuit een integrale blik
- Samenwerken met andere professionals
- Leven lang leren en reflecteren

Ondersteuning:

- Format ondersteuningsplan Per Saldo
- 'Tools' voor integraal werken, bijv 'Zelfredzaamheidmatrix' (al gebruikt in R'dam en A'dam)
- International Classification of Functioning (ICF)
- Up to date informatie over wet- en regelgeving/"Regelhulp iPGB"

Procesinrichting achterwacht:

- Waar kunnen consultants terecht met vragen?
- Wie verzamelt vragen en zorgt dat deze opgepakt worden?

De leden van de stuurgroep concluderen dat de pilot is gestart zonder goed inzicht in de (domein overstijgende) problematiek van de doelgroep. De gemeenten zouden onderstaande aandachtspunten mee moeten nemen in de pilot:

- Het inventariseren wat precies de domeinoverstijgende problemen zijn bij de doelgroep (en vanuit daar gerichte acties definiëren).
- De omvang van de problemen: Hoeveel gezinnen ervaren dit probleem (ongeveer)? Hoe zwaar weegt dit probleem in het gezin? Welke problemen hebben prioriteit?
- Monitoring van problemen en oplossingsrichtingen in ondersteuningsplannen (inclusief eventuele niet-structureel opgeloste knelpunten) op lokaal en landelijk niveau.

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk

974277-150859-DMO

Bijlage(n):

1. Voortgangsbericht Ketenbureau PGB d.d. 26 mei 2016 met als bijlagen:
2. Voortgangsrapportage SVB – eerste kwartaal 2016
3. Overzicht reguliere controles
4. Nota "Toetsing Beleidsregel tegemoetkoming persoonsgebonden budget" van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland d.d. 20 mei 2016 met 2 bijlagen

Datum 10 juni 2016
Betreft Trekkingsrecht pgb: voortgang en toezeggingen

Geachte voorzitter,

Met deze brief informeer ik uw Kamer – mede aan de hand van bijgesloten voortgangsrapportage van de ketenregisseur – over de voortgang bij het verbeteren van het trekkingsrecht pgb. Ik ga in op de uitbetalingen, die ook in de eerste maanden van 2016 stabiel blijven. Tevens informeer ik de Kamer hierbij, conform de motie Voortman en Dijkstra¹, over het voornemen om over te gaan tot het volledig controleren van zorgovereenkomsten en declaraties. Ook sta ik stil bij de stand van zaken omtrent het aanleveren van de gemeentelijke toekenning-beschikkingen voor budgethouders waarbij het gemeentelijk budget op 30 april jl. was afgelopen. Ik stel vast dat partijen zich maximaal hebben ingespannen om, waar nodig, budgethouders te voorzien van een vervolgbudget. Mocht zich desondanks - in individuele gevallen - een betalingsrisico voordoen, dan zijn hiervoor maatregelen getroffen.

In deze brief stel ik uw Kamer voorts op de hoogte van de stand van zaken bij een aantal toezeggingen over het trekkingsrecht pgb. Ik ga in op de verantwoording over de pgb-bestedingen in 2015, de Compensatieregeling Trekkingsrecht en de controles bij het Zvw-rgb. Ten slotte ga ik op verzoek van de Kamer d.d. 2 juni jl. (kenmerk: 2016Z11011) in op de voortgang van de pilot integraal pgb en de mogelijkheid van een gezins-rgb.

1. Betalingen: beeld over de eerste maanden van 2016 blijft stabiel

In mijn brief van 17 maart 2016 heb ik het eerste beeld gepresenteerd van de uitbetalingen in 2016.² Dit beeld heeft de SVB met bijgesloten voortgangsrapportage geactualiseerd tot en met 31 maart jl. Hieruit komt naar voren dat de uitbetalingen stabiel blijven. Er geldt het volgende:

- De tijdigheid van de betalingen van de declaraties blijft op orde: over februari en maart zijn respectievelijk ruim 98% en ruim 99% van de correct ontvangen

¹TK, 2015-2016, 25657, nr. 154.

² Het betrof de uitbetaling van de declaraties over januari en de uitbetaling van de maandloners in januari en februari (TK, 2014-2015, 25657, nr. 235).

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

declaraties binnen 10 werkdagen uitbetaald. De overige correct ontvangen declaraties (respectievelijk 2% en 1%) worden uiteraard ook uitbetaald. Het overgrote deel binnen de wettelijke termijn.

- Het aantal meldingen en spoedbetalingen blijft beperkt: het aantal dagelijkse meldingen bij Per Saldo is in de afgelopen periode gedaald (naar circa 11). Deze meldingen gaan vooral over uitbetalingen en het corrigeren van gegevens, bijvoorbeeld naar aanleiding van het ontvangen jaaroverzicht. Het beroep van zorgaanbieders op de helpdesk zorgaanbieders, vooral vanwege uitbetalingen, is (met gemiddeld 1 zorgaanbieder per dag) gelijk gebleven. Meldingen over uitbetalingen via deze beide kanalen lost de SVB zoveel mogelijk in het reguliere betalingsproces op en leiden veelal niet tot een spoedbetaling. Mede op basis van deze meldingen heeft de SVB in de maanden januari, februari en maart respectievelijk 33, 32 en 7 spoedbetalingen verricht. Deze spoedbetalingen zijn in 85% van de gevallen binnen 3 werkdagen uitbetaald.
- De SVB blijft telefonisch goed bereikbaar: het aantal telefoontjes naar de SVB daalt in het eerste kwartaal van circa 90.000 telefoontjes in januari naar circa 70.000 telefoontjes in maart. De telefonische bereikbaarheid van de SVB blijft (met een gemiddelde wachttijd van 16 seconden in februari en 15 seconden in maart) op orde.

2. Stand van zaken noodmaatregelen

Het afgelopen jaar is in overleg met uw Kamer prioriteit gelegd bij de tijdige uitbetaling van zorgverleners. Daartoe zijn begin 2015 verschillende maatregelen ingevoerd. Naar aanleiding van het Algemeen overleg van 23 maart jl. - en conform de motie Voortman en Dijkstra³ - informeer ik uw Kamer over de stand van zaken, waarover de ketenregisseur mij heeft gerapporteerd:

- Het Rapid Respons team en de helpdesk zorgaanbieders worden voorlopig gecontinueerd. Onderzocht wordt hoe deze voorzieningen een plek krijgen in het reguliere proces. Daarmee wordt structureel geborgd dat de SVB in urgente situaties volgens vastgestelde criteria zorgverleners kan blijven uitbetalen.
- Er zijn voor het jaar 2016 geen ambtshalve budgetten afgegeven, waardoor de noodzaak om hierop uit te betalen is vervallen.
- Uitbetalingen op basis van ambtshalve zorgovereenkomsten vinden nog beperkt plaats. Deze zullen in de komende periode (bij het aflopen en vervangen van deze zorgovereenkomsten) verder worden afgebouwd.
- Alle declaraties en zorgovereenkomsten worden - zo is mijn streven - binnenkort op alle reguliere punten door de SVB gecontroleerd. Dit voornemen wordt hieronder nader toegelicht.

Een solide pgb vereist dat de zorgovereenkomsten en de declaraties voldoen aan de eisen die de wet- en regelgeving hieraan stelt. Deze zijn vooral arbeidsrechtelijk van aard, zoals de startdatum van de (arbeids)overeenkomst. Een overzicht van alle controles die hieruit voor de SVB voortvloeien, is opgenomen in de bijlage van bijgesloten brief van de ketenregisseur.

Om iedereen tijdig te kunnen uitbetalen, heeft de SVB begin 2015, in afstemming met uw Kamer, een deel van deze controles opgeschort. De SVB heeft voor het tijdig kunnen uitbetalen regelmatig ontbrekende gegevens telefonisch bij de budgethouder opgevraagd of zich gebaseerd op andere, bij de SVB beschikbare gegevens. De uitgevoerde controles zijn daarmee wel uitgebreider dan in de

³ TK, 2015-2016, 25657, nr. 1540

AWBZ, toen controles op de uitbetalingen slechts achteraf plaatsvonden bij jaarlijks circa 5% van de budgethouders. Het is wenselijk om ook de andere afgesproken controles zo snel mogelijk uit te voeren. Dit dient echter wel zorgvuldig en verantwoord te gebeuren; voorop blijft staan dat de uitbetalingen op orde blijven.

Kenmerk
974277-150859-DMO

Om ervoor te zorgen dat alle zorgovereenkomsten en declaraties voldoen aan de gestelde eisen, zal de SVB budgethouders en zorgverleners hierover nogmaals informeren. Eind juli ontvangen alle budgethouder daartoe een nieuwsbrief. Ook worden deze vereisten opnieuw onder de aandacht gebracht wanneer de SVB de budgethouder verzoekt gegevens te wijzigen of aan te vullen. Mochten er desondanks nog onvolkomenheden voorkomen, dan zal de SVB de budgethouder hierover per brief blijven informeren. Ook zal de SVB de komende periode in voorkomende gevallen aanvullend telefonisch contact met de budgethouder opnemen.

In het overleg ketenregie van 12 mei jl. hebben de ketenpartners, na afstemming met Per Saldo en de BVKZ, afspraken gemaakt over de uit te voeren controles. Hierbij is afgesproken om de controles op de declaraties per 1 september uit te voeren, met een gewenningsperiode van 1 maand. Deze gewenningsperiode houdt in dat de SVB eventuele onvolledige declaraties in september blijft verwerken en uitbetalen en de budgethouder zowel schriftelijk als telefonisch zal wijzen op de onvolkomenheden. De zorgovereenkomsten worden vanaf 1 augustus volledig gecontroleerd. Hierbij is geen gewenningsperiode afgesproken, omdat (wijzigingen in) zorgovereenkomsten over het algemeen verder van te voren en meer verspreid over het jaar worden ingediend. Daarmee is er voldoende tijd om eventuele onvolkomenheden te herstellen.

De ketenregisseur blijft de invoering van deze controles volgen en de ketenpartners en mij over de kwaliteit van de declaraties informeren. In augustus zal aan de hand van een steekproef van de SVB op de kwaliteit van de aangeleverde declaraties worden gezien of de voorlichting voldoende effect heeft gehad en het verantwoord is om alle controles op de declaraties in te voeren. Conform de motie Voortman en Dijkstra en de te treffen voorbereidingen informeer ik u bij deze over het voornemen om de normale controles op zorgovereenkomsten en declaraties uit te gaan voeren, onder het voorbehoud dat de resultaten in augustus positief zijn. Ik zal u op basis van de bevindingen van de ketenregisseur informeren over de stand van zaken op basis van de steekproef.

3. Verantwoording over de uitbetalingen

De SVB legt verantwoording af over de uitbetalingen en wordt daarbij gecontroleerd door de onafhankelijke SVB Auditdienst. In mijn brief van 17 maart jl. heb ik aandacht besteed aan de verantwoording over de pgb-bestedingen 2015, samenhangend met het invoeren van noodmaatregelen bij de uitbetaling. Ik heb toegezegd u nader te informeren over de stand van zaken hieromtrent.

Met de invoering van het trekkingsrecht wordt 100% van de betalingen vooraf gecontroleerd. Bij de AWBZ werd steekproefsgewijs 5% van de betalingen achteraf gecontroleerd. Zoals hierboven vermeldt, zijn niet alle controles toegepast door de SVB. Dit omdat, in overleg met uw Kamer en conform de motie Voortman en Dijkstra, de prioriteit gelegd is bij het uitbetalen van zorgverleners. Ondanks dat een deel van de controles niet is toegepast, zijn ze scherper dan in het verleden.

De SVB heeft inmiddels de verantwoording en controleverklaring voor de pgb-bestedingen in de Wlz afgegeven. Deze zijn bedoeld voor de zorgkantoren, het Ministerie van VWS en het Zorginstituut Nederland. Hieruit blijkt dat in bijna de helft van de betalingen aan alle afgesproken eisen die gelden bij een volledige controle is voldaan. Bij de overige helft van uitbetalingen ontbreken op basis van deze toetsing een of enkele gegevens in de zorgovereenkomst, zoals een BSN-nummer of KvK-nummer. In een beperkt aantal uitbetalingen is er sprake van fouten in de declaraties, zoals een afwijkend aantal gedeclareerde uren ten opzichte van de zorgovereenkomst. De SVB verwacht medio juni de verantwoording en controleverklaring van de SVB over de pgb-bestedingen in het kader van Wmo 2015 en Jeugdwet. Met de VNG, de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) en het ministerie van BZK heeft hierover overleg plaatsgevonden. De VNG en de NBA hebben hun leden over het tijdpad geïnformeerd.

4. Stand van zaken aanleveren gemeentelijke toekenningsbeschikkingen (tkb's)

Omwille van een soepele jaarovergang hebben veel gemeenten begin dit jaar budgetten tot in ieder geval 1 mei 2016 verlengd, zodat zij in de tussentijd een zorgvuldige herbeoordeling kunnen uitvoeren. Op 30 april liepen veel van deze budgetten af. Onder regie van de ketenregisseur hebben de gemeenten zich ingespannen om de op 30 april aflopende tkb's, waar nodig, te voorzien van een vervolgbudget om zo de continuïteit van zorg te waarborgen. Hierover zijn gemeenten op verschillende manieren door het ketenbureau en de VNG geïnformeerd. Ook hebben betreffende budgethouders hierover begin april een brief van de SVB ontvangen. Ik heb u op basis van gegevens van de ketenregisseur in april een aantal keer over de voortgang van het aanleveren van tkb's door gemeenten geïnformeerd.

Er kunnen verschillende redenen zijn waarom gemeenten geen tkb hebben aangeleverd, bijvoorbeeld omdat de budgethouder in overleg met de gemeente naar zorg in natura is overgestapt. Vandaar is het lastig om vast te stellen of en wanneer alle tkb's binnen zijn. De ketenregisseur geeft aan dat op 26 mei jl. nog niet alle bij de SVB geregistreerde gemeentelijke budgetten die op 30 april jl. afliepen van een vervolgbudget zijn voorzien. De ketenregisseur heeft voorsnog evenwel geen signalen dat deze daling tot grote betaalrisico's leidt. Omdat betalingsrisico's bij individuele gevallen niet zijn uit te sluiten, zijn hiervoor maatregelen getroffen. Bij de SVB is extra capaciteit beschikbaar om tkb's te verwerken en bij de SVB blijft het spoedkanaal open.

Om te zorgen dat betalingen goed blijven verlopen, blijft het van belang dat gemeenten hun verantwoordelijkheid nemen en, waar nodig, tijdig de tkb bij de SVB aanleveren. De ketenregisseur, de SVB en de VNG blijven dit proces nauwlettend volgen.

5. Compensatieregeling

Het Kabinet heeft eerder besloten tegemoet te komen aan het verzoek van de Kamer om compensatie te bieden aan budgethouders en zorgverlener met aantoonbaar financieel nadeel als gevolg van de invoeringsproblemen van het trekkingsrecht. Ik heb u geïnformeerd over de contouren van deze regeling in mijn brieven van 11 september 2015 en 7 december 2015¹. Hierin heb ik aangegeven dat een uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets wordt gedaan. Bij deze brief stuur ik u, zoals toegezegd in het Algemeen overleg trekkingsrecht pgb van 23 maart jl., de uitkomsten van deze toets, die is uitgevoerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl).

De RVO adviseert in het rapport (de uitvoering- en handhaving aspecten overwegende) negatief over de oorspronkelijk voorziene combinatie van forfaitaire bedragen en maatwerk, vanwege beheersmatige, uitvoeringstechnische redenen en mogelijkheden van oneigenlijk gebruik. Ik wil uiteraard voorkomen dat bij de uitvoering van deze regeling uitvoeringsproblemen ontstaan. Om die reden heb ik besloten een combinatie van een maatwerkvergoeding en financiële ondersteuning aan organisaties die budgethouders en zorgverleners vertegenwoordigen ten uitvoer te brengen.

Kenmerk
974277-150859-DMO

De maatwerkvergoeding doet recht aan het uitgangspunt van het vergoeden van daadwerkelijk gemaakte kosten die samenhangen met betalingsproblemen in 2015 bij de SVB. Vanuit het punt van de uitvoerbaarheid wordt hierbij, zoals eerder gemeld, gewerkt met drempelbedragen.

Budgethouders en zorgverleners wil ik ondersteuning bieden bij de stappen die bij het verder verbeteren van het trekkingsrecht worden gezet. Het gaat hierbij onder andere om ondersteuning bij het standaardiseren en digitaliseren van relevante processen van het trekkingsrecht, die onderdeel zijn van alle varianten van het trekkingsrecht die momenteel worden onderzocht. Ik ga hierover in overleg met Per Saldo, BVKZ en de ketenregisseur.

De uitvoering van de maatwerkregeling zal na een Europese aanbesteding door een private partij worden uitgevoerd. Ik heb de voorbereidingen voor de aanbesteding in gang gezet. Ik zal u na de zomer nader informeren over de stand van zaken van de aanbesteding en mijn overleg met genoemde partijen.

6. Controles bij Zvw-pgb

Tijdens het Algemeen overleg van 23 maart jl. heb ik toegezegd de Kamer nader te informeren over de 'dubbele' controle van Zvw-pgb-declaraties door de SVB en zorgverzekeraars. Zoals ik in dit overleg heb aangegeven, is er sprake van twee gescheiden controles, die elkaar niet overlappen. Verzekerden met een Zvw-pgb die gekozen hebben voor de ondersteuning door de SVB, dienen hun declaraties in

bij de SVB. De SVB toetst deze declaratie aan de zorgovereenkomst en voert de salarisberekening uit. Omdat het pgb-budget wordt beheerd door de zorgverzekeraar, legt de SVB deze declaratie, namens de budgethouder, voor aan de zorgverzekeraar. Deze controleert of er voldoende budget is om de zorgverlener uit te betalen. Goedgekeurde declaraties betaalt de SVB vervolgens uit aan de zorgverlener.

7. Pilot integraal pgb

In reactie op de motie Voortman⁴ ben ik met mijn brief van 17 maart jl.⁵ ingegaan op de mogelijkheden voor het verbreden van de pilot integraal pgb naar de domeinen onderwijs en re-integratie. In het debat van 23 maart jl. heb ik - aanvullend hierop - toegezegd met de betrokken bewindspersonen van OCW en SZW in overleg te treden om uitwerking te geven aan de beoogde integraliteit. Hier heb ik uitvoering aan gegeven. Daarnaast heb ik op 18 mei jl. een constructief overleg gevoerd met de betrokken wethouders van Woerden en Delft over de voortgang van de pilot.

⁴ TK 2015-2016, 25657, nr 230

⁵ kenmerk 910247-146671-J

Samen met de betrokken gemeenten, Per Saldo en betrokken departementen wordt hard gewerkt om van deze pilot een succes te maken. Het is goed om te verkennen of een integraal pgb een bijdrage kan leveren aan de beoogde vernieuwing van de zorg en ondersteuning, waarin de cliënt zoveel mogelijk regie kan voeren over de eigen situatie.

Kenmerk
974277-150859-DMO

Met de AMvB over het integraal pgb - die ik op zeer korte termijn aan u voorleg - wordt voor de deelnemers aan deze pilot een integraal pgb gecreëerd waarmee langdurige zorg, geneeskundige zorg, maatschappelijke ondersteuning of jeugdzorg kan worden betrokken. De afzonderlijke aanspraken die deelnemers aan het experiment hebben op grond van de Wlz, Zvw, Wmo 2015 en Jeugdwet worden samengevoegd tot een flexibel inzetbaar budget dat is toegespitst op specifieke ondersteuningsbehoeften. Ten aanzien van de beoogde verbreding naar de domeinen onderwijs en re-integratie zijn er reeds verschillende mogelijkheden die bijdragen aan een integraal pgb, zoals ik u in mijn brief van 17 maart jl. heb toegelicht. Zo zijn er mogelijkheden om onderwijs, zorg en arbeid beter te combineren via de flexibele ruimte die er beschikbaar is voor het bieden van maatwerk binnen de wetgeving passend onderwijs. Op het niveau van gemeente en samenwerkingsverbanden zijn er mogelijkheden om tot gezamenlijke onderwijszorgarrangementen te komen. Arrangementen kunnen zowel voor de samenwerking tussen de school en de ouders van de leerling als tussen het samenwerkingsverband en de gemeente worden opgesteld. Op deze manier kunnen de arrangementen of de voorzieningen betrokken worden bij het ondersteuningsplan van de pilot.

Aanvullend hierop hebben de betrokken bewindspersonen van OCW en SZW toegezegd om de uitvoering maximaal te faciliteren, met als doel oplossingen te realiseren wanneer er knelpunten in de uitvoering van de pilot ontstaan. Er is afgesproken dat beide bewindspersonen bereid zijn om voor dit specifieke experiment binnen de kaders van de wet- en regelgeving tot een zo integraal mogelijk pgb te komen, waarbij de integrale ondersteuningsvraag van de burger centraal staat. De staatssecretaris van SZW, de staatssecretaris van OCW en ik zullen als het experiment daartoe aanleiding geeft met respectievelijk scholen (samenwerkingsverbanden), UWV of zorgverzekeraars op casusniveau in overleg treden.

Uw Kamer heeft mij verzocht om, in het kader van het integraal pgb, de mogelijkheid te schetsen om tot een gezins-rgb te komen, waarbij de verantwoordingslast wordt beperkt. Na overleg met betrokken partijen, waaronder Per Saldo, heb ik besloten een vorm van een gezins-rgb als pilot voor Delft en Woerden toe te staan. Omdat het gezins-rgb niet past binnen de huidige wet- en regelgeving (inclusief de voorgenomen AMvB) zal ik de SVB schriftelijk verzoeken dit ter hand te nemen. Met het gezins-rgb krijgen de gemeenten Delft en Woerden de mogelijkheid om alle zorg en ondersteuning die een gezin nodig heeft en waarvoor rgb's worden geboden integraal te organiseren en dit in één toekenningsbericht bij de SVB aan te leveren. Hierbij gelden wel twee voorwaarden. Ten eerste moet inzichtelijk blijven wat er aan integraal pgb voor het gezin is ontvangen (ook in administratieve zin en met het oog op besteding en verantwoording). De administratieve verwerking van een gezins-rgb is een aanvulling op de administratieve taak die de gemeenten in het kader van dit experiment reeds hebben, zoals is beschreven in de Nota van Toelichting van de AMvB integraal pgb. Hierdoor krijgt het gezin geen extra administratieve verantwoordelijkheid. Ten tweede mag deze vorm van een gezins-rgb enkel worden ingezet in het kader van

de AMvB integraal pgb. Deze voorwaarden zijn noodzakelijk omdat op basis van de vigerende wet- en regelgeving het niet mogelijk is om een pgb toe te kennen aan een gezin omdat een pgb een individueel recht is. Ik heb hier met betrokken partijen over gesproken. Alle betrokken partijen hebben ingestemd met deze oplossingsrichting en zullen het bovenstaande in hun onderlinge werkafspraken verder uitwerken.

Kenmerk
974277-150859-DMO

Bovenstaande afspraken, de AMvB over het integraal pgb én de getoonde bereidheid van alle betrokkenen vormen naar mijn mening een goede basis voor de pilot. De wethouders van Woerden en Delft hebben aangegeven hiermee uit de voeten te kunnen. Samen met OCW en SZW blijf ik de initiatiefnemers daar waar nodig en mogelijk ondersteunen om van deze pilot een succes te maken.

Tot slot

Voorafgaand aan het Algemeen overleg van 29 juni as. ontvangt uw Kamer een voortgangsbrief waarin de resultaten van het onderzoek naar alternatieven voor de uitvoering van het systeem van trekkingsrechten zijn opgenomen. Dit onderzoek wordt momenteel door een extern bureau uitgevoerd. In deze brief zal ik u ook informeren over de voortgang van de werkagenda trekkingsrecht pgb. Hierbij betrek ik de motie Keijzer waarin wordt gevraagd om een overzicht van de verbeterstappen en de kosten daarvan⁶.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

drs. M.J. van Rijn

⁶ TK 2015-2016, 26643, nr. 396